

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง แนวทางการดำเนินการของรัฐบาลไทยเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าว พ.ศ. 2535–2548 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวซึ่งได้ดำเนินการตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2535–2548 ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุที่สำคัญซึ่งทำให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานในประเทศไทยเกิดจากปัจจัยผลักดัน (Push) ในประเทศต้นทาง เช่น สภาพเศรษฐกิจ มาตรการการควบคุมราษฎรออกนอกประเทศ สภาพการเมือง เป็นต้น และเกิดจากปัจจัยดึงดูด (Pull) เช่น มีอาชีพบางประเภทที่คนไม่นิยมทำ รายได้จากการทำงานของประเทศไทยดีกว่า การเข้าออกตามแนวชายแดนกระทำได้ง่ายหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคุมดูแลแนวชายแดนไม่ทั่วถึง การดำเนินการของรัฐบาลไทยพบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการอยู่หลายประการ อันมีสาเหตุจาก

ประการแรก ไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าแรงงานต่างด้าวมีจำนวนที่แท้จริงในภาคการเกษตรและประมงมีมากน้อยเพียงใด

ประการที่สอง ยังมีแรงงานต่างด้าวสัญชาติพม่า ลาวและกัมพูชา จำนวนมากที่นายจ้างไม่สามารถจะนำมาจดทะเบียนได้ เพราะว่าการเข้ามาทำงานของแรงงานต่างด้าวเป็นการลักลอบ โดยผ่านกระบวนการที่ผิดกฎหมายซึ่งจะให้นายจ้างและลูกจ้างมีความผิด

ประการที่สาม ขาดการประสานงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง เน้นการปฏิบัติตามกฎหมายในเรื่องการกวดขันจับกุม ในขณะที่กระทรวงการต่างประเทศจะเน้นการดำเนินการในภาพรวมของประเทศตามแนวทางของการดำเนินการด้านมนุษยธรรม

ประการที่สี่ งบประมาณไม่เพียงพอ รัฐบาลไม่สามารถที่จะจัดสรรงบประมาณให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เพียงพอ เช่น การเบิกจ่ายค่าตอบแทนหรือเงินเดือนให้กับเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเป็นไปอย่างเชื่องช้ามีทันตามเวลาที่กำหนด หน่วยงานขาดอุปกรณ์การทำงานที่ทันสมัย ทำให้ไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลตามกรอบระยะเวลาได้

ผู้ศึกษาเสนอแนะว่ารัฐบาลควรมีมาตรการระยะยาว เช่น ควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจน มีการปรับปรุงกฎหมายรวมทั้งระเบียบที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการปฏิบัติได้จริงของเจ้าหน้าที่ลดขั้นตอนการปฏิบัติที่ซับซ้อนให้เกิดความสะดวกและกระชับมากขึ้น เน้นนโยบายเชิงรุกในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีแนวชายแดนติดต่อกัน สนับสนุนให้มี

การจัดตั้งองค์การระหว่างประเทศด้านแรงงานสำหรับการประสานร่วมมือระหว่างรัฐเป็นการเฉพาะ
เป็นต้น

ส่วนมาตรการระยะสั้น รัฐบาลควรนิรโทษกรรมให้กับแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาใน
ประเทศไทยโดยผิดกฎหมาย เป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อประเทศไทย นอกจากนี้รัฐบาลควรจะ
ตั้งหน่วยใกล้เคียงแรงงานเฉพาะกิจขึ้นเป็นพิเศษ ซึ่งจะทำให้รัฐบาลประหยัดค่าใช้จ่ายในการ
จัดสรรงบประมาณอีกด้วย